

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP-4112-01-02/2012

Warszawa, dnia 14 listopada 2012 r.

**Pan
Wojciech Dąbrowski
Prezes Zarządu
Agencji Rozwoju Przemysłu SA**

**02-675 Warszawa
ul. Wołoska 7**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Agencji Rozwoju Przemysłu SA³, kontrolę w zakresie działań podjętych wobec Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Gryfia” SA w Szczecinie⁴ w okresie od 1 listopada 2008 r. do 15 października 2012 r.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 19 października 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze *Wystąpienie*.

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w działaniach Agencji Rozwoju Przemysłu SA podjętych w okresie objętym kontrolą wobec Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Gryfia” SA w Szczecinie. W ocenie NIK, zasadnym było przejęcie akcji tego przedsiębiorstwa na podwyższenie kapitału zakładowego Agencji, jako podmiotu wyspecjalizowanego w prowadzeniu procesów restrukturyzacyjnych w zagrożonych przedsiębiorstwach. Celowe było także przekazanie przez Agencję pakietu akcji Stoczni „Gryfia” SA do Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego „Mars”⁵. Powyższe działania stworzyły przesłanki do trwałej naprawy przedsiębiorstwa spółki „Gryfia” SA.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 w brzmieniu obowiązującym przed 2 czerwca 2012 r.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej: ARP SA lub Agencja.

⁴ Dalej: SSR „Gryfia” SA lub stocznia.

⁵ Dalej: FIZ „Mars”

1. Zgodnie z ustaleniami Kolegium Ministerstwa Skarbu Państwa z dnia 28 sierpnia 2008 r.⁶ SSR „Gryfia” SA została umieszczona w pierwszej transzy spółek planowanych do wniesienia na podwyższenie kapitału zakładowego ARP SA. Celem tej decyzji było udzielenie wsparcia kapitałowego dla Agencji oraz przygotowanie stoczni do prywatyzacji. Zarząd ARP SA uznał to za zasadne.

W dniu 13 stycznia 2009 r. Zarząd ARP SA podjął uchwałę o przyjęciu informacji dotyczącej wstępnej strategii w stosunku do spółek, których akcje lub udziały planowano do wniesienia przez Skarb Państwa na podwyższenie kapitału zakładowego ARP SA. W załączniku do uchwały, w opisie SSR „Gryfia” SA, wskazano m.in., że widoczna jest tendencja zmniejszania się przychodów ze sprzedaży. Spółka w latach 2006 i 2007 r. uzyskała ujemny wynik finansowy ze sprzedaży, a zysk w 2008 r. wyniósł 14 284 zł. Zarząd stoczni realizował ówczesnie *Strategiczny Plan Wieloletni dla „Gryfii” SA na lata 2006-2007* oraz *Program restrukturyzacji na lata 2007-2010*. W ocenie Zarządu prywatyzacja Stoczni miała stworzyć warunki do efektywniejszego funkcjonowania, dając szansę na rozwój firmy oraz pozyskania kapitału na modernizację i inwestycje. Spółka ujęta była w *Programie Prywatyzacji na lata 2008-2011* do sprzedania w trybie rokowań. ARP SA miała kontynuować działania podjęte przez MSP poprzez rozpoczęcie procesu pozyskiwania inwestora już w 2009 r., w trakcie działań restrukturyzacyjnych.

W dniu 24 kwietnia 2009 r. działająca na zlecenie ARP SA firma konsultingowa przekazała Agencji wycenę stoczni. Wartość godziwą ustalono na 181,5 mln zł, tj. 58,6 zł za 1 akcję (przedział, w zależności od metody wyceny od 85,5 zł do 31,6 zł za jedną akcję).

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ARP SA⁷ w październiku 2009 r. podwyższyło kapitał zakładowy Agencji o kwotę 269 747 000 zł poprzez emisję 269 747 akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 1 000 zł każda. Na pokrycie tych akcji Minister Skarbu Państwa wniósł m.in. należące do Skarbu Państwa 2 263 000 akcji spółki SSR „Gryfia” SA o wartości nominalnej 10 zł, po cenie 58,60 zł za akcję, o łącznej wartości 132 611 800 zł. Jednak rejestracja tego podwyższenia nie nastąpiła⁸. Konieczne było podjęcie ponownej uchwały NZW ARP SA w tej sprawie, co miało miejsce w maju 2010 r.⁹. W dniu 8 czerwca 2010 r. sporządzony protokół wydania przez Ministra Skarbu Państwa ARP SA odcinków zbiorowych akcji przekazywanych spółek (w tym m.in. SSR „Gryfia” SA), a tym samym Skarb Państwa objął akcje w podwyższonym kapitale zakładowym APR SA.

2. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w działaniach Agencji podjętych wobec SSR „Gryfia” SA do czasu wniesienia akcji stoczni do FIZ „Mars” (wrzesień 2010 r.). W okresie tym ARP SA przede wszystkim monitorowała sytuację ekonomiczno-finansową oraz konstruowała założenia niezbędnej restrukturyzacji stoczni.

Jeszcze przed przekazaniem przez Ministra Skarbu Państwa pakietu akcji stoczni do Agencji, tj. w dniu 2 października 2008 r., Prezes Zarządu ARP SA zwrócił się do Ministerstwa Skarbu Państwa¹⁰ o przekazanie

⁶ Protokół Ustaleń Nr 29.

⁷ Protokół z dnia 28 października 2009 r.

⁸ Uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ARP SA z dnia 28 października 2009 r., w sprawie podniesienia kapitału zakładowego Agencji utraciła moc, gdyż upłynął sześciomiesięczny termin przewidziany w art. 431 § 4 *ustawy z dnia 15 września 2000r. Kodeks spółek handlowych* na dokonanie zgłoszenia do sądu rejestrowego uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego.

⁹ Protokół z dnia 26 maja 2010 r.

¹⁰ Dalej: MSP lub ministerstwo.

m.in. sprawozdań z działalności SSR „Gryfia” SA w latach 2006 i 2007. W dalszej kolejności Agencji pozyskała też m.in. sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności spółki z opinią i raportem biegłego rewidenta za 2008 r., plan rzeczowo-finansowy oraz sprawozdania dotyczące 2009 r. Ponadto zarząd stoczni przekazał do ARP SA również plan rzeczowo-finansowy na 2010 r. oraz sprawozdania z jego wykonania (za 3, 6 i 9 miesięcy). Upelnomocnieni pracownicy Agencji uczestniczyli w Walnych Zgromadzeniach SSR „Gryfia” SA, na których wykonywali prawo głosu zgodnie z uchwałami Zarządu ARP SA. Prowadzony bieżący monitoring oraz analiza historycznych danych ekonomiczno-finansowych za lata 2006-2009 posłużyły do wypracowania stanowiska ARP SA, zgodnie z którym sprzedaż akcji stoczni powinna być poprzedzona realizacją radykalnego programu restrukturyzacji.

W ramach nadzoru właścicielskiego nad stoczną prowadzone były konsultacje dotyczące działań restrukturyzacyjnych proponowanych przez Prezesa Zarządu SSR „Gryfia” SA. Brak uzgodnień dotyczących programu restrukturyzacji uniemożliwił udzielenie temu podmiotowi jakiegokolwiek wsparcia finansowego.

Przyjęta przez Zarząd SSR „Gryfia” SA, opracowana przez firmę konsultingową, koncepcja funkcjonowania stoczni w nowych warunkach przewidywała m.in. wydzielenie terenów zbędnych z punktu widzenia prowadzonej działalności operacyjnej (grunt o powierzchni 20 ha wraz z infrastrukturą o wartości rynkowej ok. 50 mln zł). Założono, że na pozostałych terenach stoczni funkcjonowałyby tzw. stocznia operacyjna. Projektowano, że zbędne tereny mogłyby zostać wykorzystane m.in. do realizacji wspólnie z Morską Stoczną Remontową SA w Świnoujściu programu tzw. offshorów (produkcja dla energetyki wiatrowej), utworzenia tzw. stoczni złomowej oraz – w dalszej przyszłości - do produkcji jachtów.

W kwietniu 2010 r. w Agencji przeprowadzono rozmowę z prezesem firmy konsultingowej, która przygotowała powyższy program restrukturyzacji, wskazując na nieaktualność niektórych propozycji (np. rozwój produkcji konstrukcji off-shore na terenie Stoczni przy udziale MSR Świnoujście SA). Za pilną i podstawową sprawę uznano konieczność obniżenia kosztów funkcjonowania i przeprowadzenie wewnętrznej restrukturyzacji SSR „Gryfia” SA przez utworzenie spółek produkcyjno-usługowych oraz spółki obejmującej infrastrukturę.

Stanowisko Zarządu SSR „Gryfia” SA w sprawie działań restrukturyzacyjnych polegających na zawiązaniu spółek i zbyciu ich udziałów nie było jednolite. Odzwierciedlały to uchwały tego organu, przekazane jako dokument na posiedzenie NWZ SSR „Gryfia” SA w dniu 16 sierpnia 2010 r. Także Rada Nadzorcza SSR „Gryfia” SA niejednogłośnie zaopiniowała *Program restrukturyzacji i prywatyzacji SSR Gryfia SA na lata 2010-2011 (lipiec 2010)*. Oddano cztery głosy „za”, przy dwóch głosach przeciwnych. W związku z równoległe prowadzonymi w ARP SA pracami nad przekazaniem wybranych aktywów Agencji (w tym akcji SSR „Gryfia” SA) do FIZ „Mars” (zarządzanego przez MS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA¹¹), ostatecznie nie dokonano uzgodnienia programu restrukturyzacji stoczni. Przekazanie to nastąpiło z dniem 1 października 2010 r.

3. Najwyższa Izba Kontroli, po uwzględnieniu wyników kontroli przeprowadzonej w MS TFI w zakresie analogicznym jak w ARP SA (przedstawionych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 6 listopada 2012 r. skierowanym do zarządu Towarzystwa), ocenia jako celowe przekazanie pakietu akcji SRR „Gryfia” SA do FIZ „Mars”.

¹¹ Dalej: MS TFI lub Towarzystwo.

W dniu 17 czerwca 2009 r. Zarząd ARP SA podjął uchwałę w sprawie powołania przez ARP SA spółki MS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, a w dniu 23 czerwca 2009 r. Rada Nadzorcza Agencji pozytywnie zaopiniowała dla Walnego Zgromadzenia wnioszek Zarządu ARP SA w tej sprawie. W dniu 30 września 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy wyraziło zgodę na zbycie przez ARP m.in. 2 635 000 akcji Spółki „Gryfia” SA o wartości 89 036 650 zł w zamian za objęcie certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez FIZ „Mars”. W tym samym dniu pomiędzy MS TFI i ARP SA została zawarta umowa przeniesienia akcji w celu dokonania wpłaty na certyfikaty inwestycyjne.

4. Podstawowym celem wniesienia akcji lub udziałów wybranych spółek portfela ARP SA do funduszu inwestycyjnego było uzyskanie wzrostu wartości alokowanych aktywów. Koncepcja ta stanowiła alternatywny sposób sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami portfelowymi wobec rozwiązań funkcjonujących w ARP SA. Zarządzanie spółkami poprzez fundusz inwestycyjny miało być bardziej efektywne niż tradycyjne formy, ze względu na przejrzystość zarządzania na poziomie strategicznym, wykorzystanie efektu synergii branżowej (zgromadzenie w jednym podmiocie akcji wielu spółek tego samego segmentu – w tym przypadku stoczniowego), a przede wszystkim zapewnienie finansowania działań inwestycyjnych i restrukturyzacyjnych przez fundusz. Koncepcja ta zakładała także wykorzystanie możliwości wdrożenia motywacyjnych systemów wynagrodzeń w organach nadzorczych oraz zarządach spółek funduszu w celu zatrudnienia wykwalifikowanych menedżerów.

5. NIK pozytywnie ocenia fakt, iż przekazanie w 2010 r. pakietu akcji SSR „Gryfia” SA do FIZ „Mars”, nie oznaczało zaprzestania monitorowania sytuacji stoczni przez Agencję. Otrzymywała ona od MS TFI SA żądane informacje, w tym m.in. o sytuacji finansowej i działaniach restrukturyzacyjnych w stoczni¹² oraz o wartości jej akcji w aktywach FIZ „Mars”.

6. Najwyższa Izba Kontroli, wobec nie stwierdzenia nieprawidłowości, nie formułuje wniosków pokontrolnych. Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Prezesa o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania powyższych uwag oraz o ewentualnie podjętych działaniach.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 ustawy o NIK – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Dyrektor
Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa
i Prywatyzacji

(-)Andrzej Otrębski

¹² Przykładowo: w pismach z 2 lutego 2011 r., 4 kwietnia 2011 r., 16 marca 2011 r., 8 września 2011 r.